

2. Березіна Л. М. Інноваційна політика підприємств АПК: тактичні та стратегічні аспекти. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2013. № 4. С. 122–132.
3. Венгер Є. І. Інноваційна діяльність як основа розвитку промислового підприємства. *Науковий вісник Чернівецького університету. Економіка*. 2013. Вип. 669–671. С. 191–194.
4. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент: підручник. Суми: Університ. кн., 2010. 334 с.
5. Калінеску Т. В. Методологічні та прагматичні аспекти сучасної інноваційної активності підприємств. *Часопис економічних реформ*. 2017. № 3. С. 42–48.
6. Шустов А. А. Инновационная политика предприятия и её влияние на конкурентоспособность продукции. *Молодой ученый*. 2013. № 9 (56). С. 275–282. URL: <https://moluch.ru/archive/56/7734/> (дата звернення: 02.10.2020).

Присвітла О. – к. е. н., доц.
Дніпровський державний технічний
університет, м. Кам'янське, Україна

Особливості організації інноваційної діяльності на сучасному етапі розвитку економіки

У сучасних умовах, для все більшого числа країн, інновації в їх численних проявах, стають провідним фактором економічного зростання тому врахування різних факторів є дуже важливим. У числі країн, із зростаючою роллю рівня інноваційного розвитку, знаходиться і Україна. Інновація має чітку орієнтацію на кінцевий результат прикладного характеру. Вона завжди повинна розглядатися як складний процес, який забезпечує певний технічний і соціально-економічний ефект. Стратегічні пріоритетні напрями розвитку інноваційної діяльності на 2011–2021 роки описано в законі України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [1]. Якісне функціонування економіки на всіх рівнях визначається рівнем здатності застосовувати і розвивати нові знання, за рахунок яких збільшується інноваційна активність економіки. В умовах сучасної економіки з постійно зростаючою конкуренцією і рівнем впровадження інновацій, все більше компанії стикаються з проблемами нецінового характеру. Тепер важливіше не просто володіти навичками, а мати потенціал отримання і ефективного впровадження нових знань (навичок). Таким чином відбувається зміщення джерела вартості, замість праці лідируючі позиції займають знання.

За даними Державної служби статистики України упродовж 2018 р. наукові дослідження і розробки (НДР) в Україні виконували 950 організацій, 48,1 % з яких належали до державного сектору економіки, 37,0 % – до підприємницького, 14,9 % – до вищої освіти [2].

У 2018 р. частка виконавців НДР (дослідників, техніків і допоміжного персоналу) у загальній кількості зайнятого населення становила 0,54 %, у тому числі дослідників – 0,35 %. За даними Євростату, у 2016 р. найвищою ця частка була в Данії (3,18 % і 2,2 %), Фінляндії (3,04 % і 2,26 %), Великій Британії (2,29 % і 1,68 %) та Нідерландах (2,28 % і 1,39 %); найнижчою – у Румунії (0,54 % і 0,34 %), Кіпру (0,87 % і 0,62 %), Болгарії (1,09 % і 0,71 %) та Польщі (1,08 % і 0,83 %).

За попередніми розрахунками, питома вага загального обсягу витрат у ВВП становила 0,47 %, у тому числі за рахунок коштів державного бюджету – 0,17 %. За даними 2017 р., частка обсягу витрат на НДР у ВВП країн ЄС-28 у середньому становила 2,06 %.

У рамках міжнародного рейтингу країн «The legatum prosperity index» [4] аналітики у 2019 році оцінювали 167 країн за 12 критеріями: безпека (safety and security), особиста свобода (personal freedom), управління (governance), соціальний капітал (social capital), інвестиційне середовище (investment environment), стан підприємств (enterprise condition), доступ до ринку та інфраструктура (market access and infrastructure), якість економіки (economic quality), умови

життя (living Conditions), здоров'я (health), освіта (education) та стан природного середовища (Natural Enviroment).

Найбільш благополучними країнами у 2019 році визнані: Данія (Denmark), Норвегія (Norway), Швейцарія (Switzerland), Швеція (Sweden). Україна – на 96-му місці, для порівняння у 2018 році вона була на 99. Найближчі сусіди України за показниками – Туніс та Куба.

Динаміка по роках (2010–2018 рр.) коефіцієнтів рейтингів України (рис. 1): податкового навантаження, глобального інноваційного індексу, індексу легкого ведення бізнесу, індексу конкурентоспроможності, індексу економічної свободи, глобального звіту про багатство.

Рис. 1. Динаміка по роках коефіцієнтів рейтингів України [3]

Отже, державне регулювання інноваційної діяльності не тільки доцільно, але і вкрай необхідно. Центральне місце в системі прямого державного впливу на інноваційний потенціал займає фінансування науково-дослідницьких та дослідно-конструкторських робіт (НДДК) та інноваційних проектів з бюджетних коштів. Важливо також підтримувати раціональне співвідношення при фінансуванні організацій, що здійснюють НДДК та інноваційну діяльність (базове фінансування), і при виділенні коштів на разові конкретні інноваційні проекти (цільове фінансування). Велике значення для створення початкового попиту на інновації мають державні контракти на виконання НДДК і державні замовлення на інноваційну продукцію.

Частка інноваційно активних підприємств за період 2009–2018 рр. зросла з 12,8 до 16,4 %, кількість підприємств, що впроваджують інновації (продукцію та/або технологічні процеси), в загальній кількості промислових підприємств зросла з 10,7 % до 15,6 % [2]. Але при цьому частка обсягу реалізованого інноваційної продукції (товарів, послуг) у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) промислових підприємств зменшилася від 4,8 % (2009 р.) до 0,8 % (2018 р.).

Динаміка по роках (2010–2018 рр.) коефіцієнтів рейтингів України свідчить про: загальну тенденцію збільшення податкового навантаження, зростання глобального інноваційного індексу та індексу легкого ведення бізнесу, індекс конкурентоспроможності та індекс економічної свободи стабільні без суттєвих змін, глобальний звіт про багатство свідчить про зменшення даного показника [3].

З точки зору інноваційної ефективності економіки, Україна знаходиться на низькому рівні розвиненості при наявності багатого потенціалу країни. Більшою мірою, дане загасання на етапі передачі технологій виникає через відсутність механізмів оцінки ефективності обміну

інноваціями. Ні розробник, ні приймаюча сторона в процесі обміну інноваціями не розуміють значимості та ефективності даного процесу, через що в більшості випадків легше не вступати в даний процес.

Законодавство України має базис для впровадження новітніх технологій, але його необхідно розвивати базуючись на досвіді інших країн.

Обмін інноваціями необхідний, але вимагає певного рівня розвиненості держави, який і забезпечує обмін технологіями. Забезпечивши певні сприятливі умови і визначивши методику оцінки ефективності, розвиток обміну інноваціями можливий в Україні.

Джерела та література

1. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text> (дата звернення 30.09.2020).
2. Державна служба статистики: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 01.10.2020).
3. VOX UKRAINE: веб-сайт. URL: <https://voxukraine.org/longreads/ratings/index.html#eco> (дата звернення 30.09.2020).
4. Legatum prosperity index: веб-сайт. URL: <https://www.prosperity.com/rankings> (дата звернення 01.10.2020).

Прокопчук О. – к. е. н., доц.,
завідувач кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Уманський національний університет
садівництва, м. Умань, Україна

Модерне моделювання бізнес-процесів на ринку агрострахових послуг

Страховий бізнес – потужна сфера економіки. Професійним учасникам страхового ринку необхідно мати максимально наближене до реальності уявлення про стан справ у компанії та її майбутнє. Без цього не можливо планувати діяльність страхових організацій, здійснювати їх маркетингову стратегію, привертати інвестиції, розраховувати на успіх в повсякденних справах.

Сучасний ринковий простір все більше вимог ставить не стільки до цінової політики страхової послуги, скільки до якісної її складової. Таким чином, інтереси клієнта-агровиробника є домінуючими та виходять на перший план, відсуваючи навіть цілі максимізації прибутку, що все частіше стають похідними від цілей якісного та оперативного обслуговування останніх.

Слід також зазначити, що помітні корективи у побудову бізнес-процесів вносять також іноземні інвестори. Наразі доволі поширеною ситуацією на агростраховому ринку є ведення конкурентної боротьби між страховими організаціями не за рахунок цінкових факторів, а за рахунок якості агрострахових послуг та прозорості діяльності. Наразі акцент реінжинірингу в агрострахуванні поставлений на посилення процесу докорінної перебудови та переорієнтації як окремих бізнес-процесів на агростраховому ринку, так і страхових компаній, що працюють на означеному ринку в цілому [1–2].

Зростання популярності реінжинірингу у агрострахуванні як побудови нових бізнес-процесів можна пояснити рядом факторів [3]. Слід зазначити, що поєднання реінжинірингу з використанням елементів страхового маркетингу здатні вивести страхову організацію на новий, клієнтоорієнтований рівень, що характеризується ринковим формуванням цін та виконанням зобов'язань з центральним розміщенням клієнта-агровиробника та його потреб у страховому захисті відповідно. Архітектоніка реінжинірингу бізнес-процесів страхових компаній, що функціонують на агростраховому ринку

Визначення дефініції «реінжиніринг бізнес-процесів» уособлює в собі три ключові характеристики: «істотне поліпшення», «кардинальне перепроєктування» і «бізнес-процеси». Ради-